

ALEXANDER SCHOONEBEEK

Vragen

De democratie functioneert bij gratie van de onduidelijkheid. Even uitleggen?

Het werkt zo: je hebt in een gemeente profs en semi-profs, ambtenaren en wethouders. En die stippelen samen een beleid uit. ('Beleidslijn' zeggen ze zelf, maar dat suggereert een continuïteit die er niet is.) Zoals in elke sport- en spelbond worden ook hier de profs en semi-profs gecontroleerd door amateurs. Die het natuurlijk allemaal wel goed bedoelen, maar bij gebrek aan inzicht slechts hier en daar om opheldering kunnen vragen. En zo verkleint de raadsvergadering zich telkens weer tot een vragenuurtje voor buitenstaanders. Want ze staan erbuiten, de raadsleden. Hoewel ze dat niet allemaal even goed doorhebben.

Neem een willekeurige agenda voor een raadsvergadering. Ik heb hier toevallig die van september 1997 voor me, maar het had er net zo goed een uit 1996 of 1957 kunnen zijn. Of iets daar tussen in. Want het is van alle tijden. En om het noodlot te tarten kies ik agendapunt 13. Eens kijken. Ah, de historische waterput in Gilze. Daar is tienduizend gulden voor nodig. Niet om hem op te graven. Of om hem ergens anders weg te zetten. Maar alleen om dat allemaal voor te bereiden. Een werkgroep (de profs) onder leiding van de architect die straks die tien ruggen op moet strijken, heeft B&W ervan overtuigd dat dat geld absoluut nodig is. En de semi-profs vinden dat vervolgens ook. En die formuleren dan een voorstel aan de raad met termen als bulkkrediet, historische deskundigheid, uniekheid (leuk woord trouwens) en aanloopkosten erin. De amateurs begrijpen hier niks van en gaan vragen bedenken. Bets Milani spreekt van een 'archeologische waterput' en een ander, ik weet niet meer wie, durft zelfs de positie van de architect ter discussie te stellen. Er is er ook nog een die wil weten hoeveel het uiteindelijk allemaal niet gaat kosten. Deze vragen werden verwacht. Want het college hoeft zich niet beraden. Klaarblijkelijk is het raadsvoorstel met de nodige open plekken geformuleerd. Zodat je van tevoren precies weet welke vragen het oproept. De Wethouder van Historische Waterputten legt uit dat de raadsleden er niets van begrepen hebben en maar rustig moeten wachten op de dingen die komen gaan, en dan hamert hij de put met algemene stemmen het Bisschop de Vetplein in.

Iedereen blij. De democratie heeft gezegevierd.

Maar als dit voorstel nu eens duidelijker gesteld was. En alle andere voorstellen ook. Zodat er geen vragen overbleven. Dan kon je net zo goed meteen de democratie afschaffen.

Dat ik geen politicus ben, blijkt wel uit het feit dat ik veel minder vragen heb. Ik geniet gewoon van de taal. Sommige woorden ontlenen een belangrijk deel van hun charme aan het feit dat ze de fantasie prikkelen. Bulkkrediet is er zo eentje, dat helaas al door de raad kapotbevraagd is. Nog een voorbeeld?

Vlekkenplan.

Hier kan de verbeelding twintig verschillende kanten mee op. Leg het me alsjeblieft niet uit.